

DĚJINY FILOSOFIE

Pracoviště: Historický ústav Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Obor: doktorské studium České a československé dějiny

Počet konzultací: 8 hodin konzultací za akademický rok

Zakončení: zkouška

Vyučující: PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

Cíl předmětu: Představit poznatky o filosofii v evropském a euroamerickém kulturním okruhu v jejích dějinných proměnách se zaměřením na hlavní etapy, významné postavy, tematizované ústřední problémy, směry nebo školy, s důrazem na místo filosofie v proměnách a vývoji kultury.

Stručná anotace:

Studenti absolvují blokovou výuku a mohou individuálně či skupinově využít dle dohody konzultací s vyučujícím. Ve výuce:

- a) budou studentům představeny s komentářem zkušební okruhy;
vyjasněny požadavky ke způsobu studia, k práci s doporučenou literaturou;
vysvětleny požadavky na četbu, studium primárních a sekundárních titulů;
- b) studenti budou uvedeni formou přednášek, konzultací do problematiky dějin filosofie, jejích etap, klíčových témat, vybraných postav a směrů: antické, středověké, novověké, moderní a postmoderní filosofie, včetně českého filosofického myšlení.

Zkouška:

Student odpoví na dvě otázky, a to na jednu z oddílu A/četba, na jednu z oddílu B/výklad.

Oddíl A/četba

Student si předem vybere a prostuduje z každého okruhu 1 – 6 (viz dále) alespoň jeden titul, a sice tak, aby se vždy jednalo o smysluplný celek (nikoli jen o dílčí myšlenku, o nesouvislé pasáže z díla) a celkový součet všech prostudovaných textů činil nejméně 120 stran a zároveň primární literatura činila nejméně polovinu těchto textů (nemusí se jednat o primární literaturu v každém z okruhů 1 – 6). Student sestaví číslovaný seznam těchto titulů v pořadí dle okruhů 1 – 6, vždy s bibliografickými údaji a vyznačeným počtem stran. Seznam student předloží zkušební komisi.

Oddíl B/ Výklad

Student odpovídá na jednu z otázek z okruhu 1 – 6. Student samostatně představí základní poznatky (na úrovni sekundární literatury) dle znění otázky (např. s charakteristikou příslušné etapy filosofického myšlení, směru, postavy nebo postav, hlavních děl, zkoumaných otázek a řešených problémů, postavení, inspirací, které filosofické myšlení vyvolalo nebo vzbuzuje, s pokusem o kritické hodnocení nebo případnou souvislost s dobovým poznáním, kulturou, sociální realitou).

Zkušební okruhy

Okruh 1

1. **Vznik filosofie v antickém Řecku.** Hlavní témata předsokratovské filosofie, školy a postavy (od Thaleta po Demokrita). Bližší představení vybrané školy nebo postavy, její pozdější recepce v dějinách filosofie.
2. **Sofisté a Sokrates.** Antropologický obrat ve filosofii. Co nového přináší jejich filosofické myšlení? Jaké jsou shody a rozdíly? Sokratova metoda dialogu. Význam Sokratovy filosofie a její inspirace. Etický racionalismus. Pozdější recepce sokratovství.
3. Tzv. malé sokratovské školy – (zejména **škola kyrénská, kynická**), společné a rozdílné znaky. Pozdější recepce hédonismu a rigorismu v dějinách filosofie.
4. **Platon:** svět idejí, člověk a ctnostný život, ideální obec. Platonismus v dějinách filosofie – následovníci a kritici.
5. **Systém Aristotelovy filosofie** (poznání teoretické, praktické, poietické; organon jako logické myšlení). Svět, člověk a společnost, dokonalá obec. Aristotelismus v dějinách filosofie – následovníci a kritici.
6. **Helénismus a hlavní směry filosofie** (zejména epikureismus a stoicismus). Filosofie římské epochy. Bližší charakteristika vybraného směru nebo postavy. Vliv filosofie pozdní antiky na pozdější filosofické myšlení.

Okruh 2

1. **Počátky křesťanské filosofie.** Co nového přináší křesťanství pro filosofické myšlení? **Vztah rozumu a víry,** filosofie a teologie, hlavní tematické okruhy ve středověké církevní filosofii.
2. **Patristika** – základní charakteristika, postavy, témata; **filosofie Augustina Aurelia.**
3. **Scholastika** – základní charakteristika, postavy, témata; **filosofie Tomáše Akvinského.**
4. **Středověký spor o universalia** – realismus a nominalismus.
5. Postavy mimo-křesťanské filosofie a jejich místo v evropském filosofickém myšlení středověku.
6. Filosoficko-etické rysy myšlení představitelů **reformace.** Přehled postav, bližší představení myšlenek jedné z nich.

Okruh 3

1. **Příroda, člověk a společnost v renesanční filosofii.** Přehled postav, bližší představení myšlenek jedné z nich.
2. **F. Bacon a R. Descartes** – gnoseologická **východiska novověkého empirismu a racionalismu.**
3. Novověké pojetí člověka a společnosti; **představitelé teorie společenské smlouvy** (Hobbes, Locke, Rousseau).
4. **Osvícenství a filosofie.** Francouzská předrevoluční filosofie.
5. „**Kopernikánský obrat**“ ve filosofii **I. Kanta** a jeho kritická filosofie. Pozdější inspirace.
6. **Systém a metoda ve filosofii G. W. F. Hegela.** Rozpad Hegelovy filosofie a **antropologický obrat ve filosofii L. Feuerbacha.**

Okruh 4

1. Filosofie v díle **K. Marxe a F. Engelse.** Místo filosofie v systému **marxismu-leninismu.**
2. **Frankfurtská škola a neo-marxismus.** Základní charakteristika, postavy.

3. **A. Comte a pozitivismus** 19. století. Proměny pozitivismu ve 20. století. Kritický realismus **K. Poppera**.
4. Společné znaky filosofie života a **voluntarismu**. Shoda a rozdíly ve filosofii **A. Schopenhauera** a **F. Nietzscheho**.
5. Počátky a vrcholné období **filosofie existence** – znaky, postavy, témata. Charakteristika vybraného myslitele. **Fundamentální ontologie M. Heideggera** – základní charakteristika.
6. **Novotomismus** a hlavní směry křesťanská filosofie ve 20. století.

Okruh 5

1. **Fenomenologie** – základní charakteristika, představitelé, inspirace ve společenských vědách.
2. **Pragmatismus** – východiska, představitelé, uplatnění filosofie ve společenských vědách.
3. **Hermeneutika** – filosofie chápající interpretace, východiska, základní charakteristika, představitelé.
4. **Strukturalismus** ve filosofickém myšlení. Základní charakteristika, představitelé, inspirace ve společenských vědách.
5. **Personalismus** a filosofie dialogu: M. Buber, E. Lévinas.
6. L. Wittgenstein : filosofický přínos; **analytická filosofie** a její základní charakteristika, vybrané postavy.

Okruh 6

1. Filosofie **Jana Amose Komenského**. (Česká komeniologie)
2. Filosofie **T. G. Masaryka**. (Reflexe Masarykovy filosofie v českém filosofickém myšlení)
3. Filosofie **Jana Patočky**. Dílo, vybrané problémy, inspirace.
4. Základní charakteristika, směry a postavy českého filosofického myšlení z konce 19. století do poloviny 20. století. Bližší charakteristika vybrané postavy. (Nikoli TGM, J. Patočka)
5. Česká filosofie od druhé poloviny 20. století: etapy, směry, postavy, problémy. Bližší charakteristika vybrané postavy. (Nikoli J. Patočka)
6. Základní znaky, postavy **postmoderní filosofie**.

Dějiny filosofie/ přehledy, etapy, období, postavy, díla

Dějinné proměny filosofie

DRTINA, F. Úvod do filosofie. I. díl, část 1. Starověk a středověk. Praha 1914, 1929; část 2. Nová doba. Praha 1926

GAARDER, J. Sofin svět. Praha 2006

KRÁL, J., H. HÖFFDING. Přehledné dějiny filosofie. Praha 1935

KRATOCHVÍL, Z. Mýtus, filosofie, věda I. a II. (Filosofie mezi Homérem a Descartem). Praha 1995

STÖRIG, H. J. Malé dějiny filozofie. Praha 1999

TRETERA, I. Nástin dějin evropského myšlení (Od Thalety k Rousseauovi). Praha 1996

TVRDÝ, J. Průvodce dějinami evropské filosofie. Brno 1947

Dílčí proudy a etapy:

GROH, V. Sofistické hnutí ve starověku. Praha 1927.

HUSSEY, E. Presokratici. Praha 1997

MACHOVEC, D. Dějiny antické filosofie. Praha 1993

NOVOTNÝ, F., PELIKÁN, F, LUDVÍKOVSKÝ J., KRÁL, J. Filosofie doby hellenistické. Praha 1938

KOVÁŘ, F. Filosofické myšlení hellenistického židovstva. Praha 1996

RICKEN, F. Antická filosofie. Olomouc 1999

VERNANT, J. P. Počátky řeckého myšlení. Praha 1993

•

FLOSS, P. Úvod do dějin myšlení středověku. Olomouc 1994.

HEIZMANN, R. Středověká filosofie. Praha 2001

KRATOCHVÍL, J. Filosofie středního věku. Olomouc 1924

PIEPER, J. Scholastika. Osobnosti a náměty středověké filosofie. Praha 1993

POKORNÝ, P. Píseň o perle. Tajné knihy starověkých gnostiků. Praha 1998

SOKOLOV, V. V. Středověká filozofie. Praha 1988

STEENBERGHEN, F. Dějiny středověké filosofie. Praha 1971, 1990

VILÍM, F a kol. Křesťanská filosofie. Postavy latinské tradice. Brno 2001

•

GORFUNKEL, A. CH. Renesanční filosofie. Praha 1987

CORETH, E., H. SCHÖNDORF, D. MIK. Filosofie 17. a 18. století. Olomouc 2002

SCRUTON, R. Krátké dějiny novověké filosofie. Brno 1999

SOBOTKA, M. Kapitoly z německé klasické filosofie. Praha 1976

SOBOTKA, M. Německá klasická filosofie. Praha 1992

SOBOTKA, M., M. ZNOJ., J. MOURAL. Dějiny novověké filosofie – od Descarta po Hegela. Praha 1993

FALCKENBERG, R. Dějiny novověké filosofie od M. Cusana až po naše časy. Praha 1899

WIDELBAND, W. Dějiny novověké filosofie. Praha 1921

•

CORETH, E. Filosofie 20. století. Olomouc 2006

CORETH, E., P. EHLEN, J. SCHMIDT, Filosofie 19. století. Olomouc 2003

FAJKUS, B. Současná filosofie a metodologie vědy. Praha 1997

GRODIN, J. Úvod do hermeneutiky. Praha 1997

HOLTHEY, H., W. RÖD. Filosofie 19. a 20. století. Praha 2006

HUBÍK, S. K postmodernismu obratem k jazyku. Boskovice 1994

JANKE, W. Filosofie existence. Praha 1995

LYOTARD, J. F. Fenomenologie. Praha 1995

PEREGRIN, J. Úvod do analytické filosofie. Praha 1992

PEREGRIN, J. Kapitoly z analytické filosofie. Praha 2005

PEREGRIN, J. Soudobé filosofické myšlení. Hradec Králové 2007

PETŘÍČEK, M. Úvod do současné filozofie. Praha 1992

RIŠKA, A. Americká filozofia. Bratislava 1996

SOBOTKA, M., L. MAJOR. Dějiny poklasické filozofie v 19. a na počátku 20. století. Praha 1991

WELSCH, W. Postmoderna – pluralita jako etická a politická hodnota. Praha 1993

•

CETL, J. Český pozitivismus. Brno 1981

Česká filosofie ve 20. století. Směry, osobnosti, problémy. Sv. I., II. Brno 1995

GABRIEL, J. a kol. Kapitoly z dějin české filozofie 20. století. Brno 1992
GABRIEL, J., H. PAVLINCOVÁ, J. ZOUHAR. Česká filosofie mezi dvěma světovými válkami. Brno 2001
GŁOMBIK, C. Český novotomismus třicátých let. Olomouc 1995
HROMÁDKA, J. L. Smysl bratrské reformace. Praha 1953
KRÁL, J. Československá filosofie. Nástin vývoje podle disciplin. Praha 1937
NEKVINDA, L. Novodobá česká filosofie. Hradec Králové 1991
NOVOTNÝ, J. Čeští utopisté devatenáctého století. Praha 1982
PICKHART, M. Český novotomismus od vydání encykliky Aeterni patris do 50. let XX. století. Hradec Králové 2000
POPELOVÁ, J. Studie o současné české filosofii. Praha 1946
SOUSEDÍK, S. Filosofie v českých zemích mezi středověkem a osvícenstvím. Praha 1997

Systematika

ANZENBACHER, A. Úvod do filozofie. Praha 1990
CORETH, E. Co je člověk? Praha 1996
BLECHA, I. Základní problémy filozofie. Olomouc 1992
LIESSMANN, K., G. ZENATY. O myšlení. Úvod do filosofie. Olomouc 1994
NEKVINDA, L. Úvod do studia filosofie bytí. Hradec Králové 2000
TVRDÝ, J. Úvod do filosofie. Brno 1947
ZELENÝ, J. Úvod do filosofie. Praha 1969

Filosofie v kontextu doby, kultury, myšlení

FLOSS, P. Proměny vědění. Praha 1987
GUARDINI, R. Konec novověku. Praha 1992
HOLZBACHOVÁ, I. Dějiny společenských teorií. Brno 2000.
HOLZBACHOVÁ, I. Škola Annales a současné pojetí dějin (Antologie textů). Brno 1995
HUBÍK, S. Postmoderní kultura. Olomouc 1991
KOHÁK, E. Člověk, dobro a zlo. O smyslu života v zrcadle dějin. Kapitoly z dějin morální filosofie. Praha 1993
Kultura v zrcadle dějin filozofie. Praha 1982
PELCOVÁ, N. Vzorce lidství. Praha 2001
PEŠKOVÁ, J., O. ŠEVČÍK. Filosofie – kultura – civilizace. Praha 1997
SEMRÁDOVÁ, I. Inspirativní etické koncepce. Hradec Králové 2012
ŠAMALÍK, F. Německo humanistů a romantiků. Praha 1991
VEBER, V., M. VÍTEK. Theodor Syllaba. Dějiny politických filozofií (Politické filozofie od antiky do konce 20. století). Hradec Králové 2005

Slovníky, přehledy

BLECHA, I. a kol. Filosofický slovník. Olomouc 1998
BOCHEŇSKI, J. M. Slovník filozofických pověr. Praha 2000
BRUGGER, W. Filosofický slovník. Praha 1994
DUROZOI, G., ROUSSEL, A. Filozofický slovník. Praha 1994
NEFF, V. Filosofický slovník pro samouky neboli Antigorgias. Praha 1970
NEKVINDA, L. Kalendárium osobností z dějin filosofie. Hradec Králové 1996
NEKVINDA, L. Chronologium k evropským duchovním dějinám. Hradec Králové 1999
NIDA-RÜMELIN, J. Slovník současných filosofů. Praha 2001
OLŠOVSKÝ, J. Slovník filozofických pojmů současnosti. Praha 1999
QUINE, W. V. O. Covitosti. Občasné filozofický slovník. Praha 2008

Antologie, čítanky

- Antológia z diel filozofov. Presokratici a Platón. Bratislava 1972
Antológia z diel filozofov. Od Aristotela po Plotina. Bratislava 1973
Antológia z diel filozofov. Patristika a Scholastika. Bratislava 1975
Antológia z diel filozofov. Pozitivismus, voluntarizmus, novokantovstvo. Bratislava 1967
Antológia z diel filozofov. Pragmatizmus, realizmus, fenomenológia, existencializmus. Bratislava 1969
Antológia z diel filozofov. Logický empirizmus a filozofia prírodných vied. Bratislava 1968
Antológia z diel filozofov. Marxisticko-leninská filozofia. Bratislava 1977
Antologie z dějin českého a slovenského filozofického myšlení. I. díl (do r. 1848) Praha 1981; II. díl (1848 – 1948), Praha 1989
Antologie z textů současné západní filosofie I – V. Praha 1966 – 1969
Čtení z antiky. Praha 1969
BLECHA, I. Filosofická čítanka. Olomouc 2000
FIALA, J. Analytická filosofie. První čítanka. Plzeň 2000
FIALA, J. Analytická filosofie. Druhá čítanka. Plzeň 2001
FIALA, J. Analytická filosofie. Třetí čítanka. Plzeň 2002
Filosofická čítanka. Praha 1971
MAREK, F., Š. ZAPLETAL. Filosofická čítanka. Velcí myslitelé. Praha 1948
HALADA, J., A. GEUSS. Čítanka z dějin filozofie. Praha 1978
NOVÁK, J. Patristická čítanka. Praha 1988
PELCOVÁ, N. a kol. Výchova k humanismu. Studijní texty rozšiřujícího studia učitelů ON a ZSV. Praha 1999
SOUSEDÍK, S. Texty ke studiu dějin středověké filosofie. Praha 1994
SVOBODA, K. Zlomky předsokratovských myslitelů. Praha 1962
Teologie 20. století. Antologie. Praha 1995

Postavy filosofie

- CETL, J., P. HORÁK, P. HOŠEK, J. KUDRNA. Průvodce dějinami evropského myšlení. Praha 1984
DÍOGENÉS LAERTIOS. Životy, názory a výroky proslulých filosofů. Praha 1964, Pelhřimov 1995
HARE, R. M., J. BARNES, H. CHADWICK. Zakladatelé myšlení. Praha 1994
WEISCHEDEL, W. Zadní schodiště filosofie. Olomouc 1995
•
ADAMEC, J. Průvodce souborným dílem H.- G. Gadamera. Brno 2008
ABENDROTH, W. Schopenhauer. Praha 1995
BERKA, K. Bernard Bolzano. Praha 1981
BIEMEL, W. Martin Heidegger. Praha 1995
BOLZANO, B. Vlastní životopis. Praha 1981
BORECKÝ, F. Mistr Jakoubek ze Stříbra. Praha 1945
BROŽ, L. Cesta Karla Bartha. Praha 1988
ČAPEK, M. Henri Bergson. Praha 1939
DELEUZE, G. Foucault. Praha 1996
FISCHER, J. L. Případ Sókratés. Praha 1994
FLOSS, P. Mikuláš Kusánský. Život a dílo. Praha 1977
FRENZEL, I. Friedrich Nietzsche. Praha 1995

FROMM, E. *Obraz člověka u Marxe*. Brno 2004
 GARDINER, P. *Kierkegaard*. Praha 1996
 GOŁEMBOWICZ, W. *Paracelsus*. Praha 1975
 HADOT, P. *Plótinos čili prostota pohledu*. Praha 1993
 HEMELÍK, M. *Spinoza*. Olomouc 1996
 HORÁK, P. *Svět Blaise Pascala*. Praha 1985
 HORSTER, D. *Jürgen Habermas. Úvod k dílu*. Praha 1995
 HRŮŠA J. *Baruch Spinoza. Život a dílo*. Hradec Králové 1932
 CHALIEROVÁ, C. *O filosofii Emmanuela Lévinase*. Praha 1993
 JUSTOŇ, Z. *Setkání Lévi-Strausse s Tolkienem*. Praha 1997
 KALANDRA, Z. *Parmenidova filosofie*. Praha 1996
 KAUTMAN, F. F. M. *Dostojevskij – věčný problém člověka*. Praha 1992
 KENNY, A. *Tomáš Akvinský*. Praha 1992
KOHÁK, E. *Jan Patočka*. Praha 1993
 KOUTNÍK, B. *Emanuel Rádl. Křesťanský filosof, vědec, politik, moralista*. Praha 1934
 KRATOCHVÍL, Z. *Hérakleitos – Řeč o povaze bytí*. Praha 1993
 LÉVY B. – H. *Sartrovo století*. Brno 2003
 LOUŽEK, M. *Auguste Comte*. Praha 2008
 MIL, J. S. *Vlastní životopis*. Praha 1901
 MÁCHA, K. *Cartesius*. Brno 1991
 MÁCHA, K. *Giordano Bruno*. Brno 1993
 MACHOVEC, M. *Svatý Augustin*. Praha 1967
MACHOVEC, M. T. G. *Masaryk*. Praha 1969
 MACHOVEC, M. *František Palacký a česká filosofie*. Praha 1993
 MAJOR, L., M. SOBOTKA. *G. W. F. Hegel*. Praha 1979
 MATOUŠK, J. *Jakub Böhme*. Praha 1924
 MAUROIS, A. *Život Voltairův*. 1933
 MONK, R. *Wittgenstein. Úděl génia*. Praha 1996
 NASTOUPILOVÁ A. *Pojetí odpovědnosti v díle Bratra Lukáše a J. A. Komenského*. Hradec Králové 2001
 NIGG, W. *Benedikt z Nursie*. Praha 1991
 NOVOTNÝ, F. *O Platónovi: I. Život, Praha 1948, II. Dílo, Praha 1948; III. Filosofie, Praha 1949; Druhý život, Praha 1970*
 OPAT, J. *Filosof a politik T. G. Masaryk*. Praha 1990
 ORIEUX, J. *Voltaire neboli vláda ducha*. Praha 1979
PALOUŠ, R. *Komenského Boží svět*. Praha 1992
 PATOČKA, J. *Aristotelés, jeho předchůdci a dědicové*. Praha 1964
 PATOČKA, J. *Aristotelés. Přednášky z antické filosofie*. Praha 1994
 PATOČKA, J. *Platón. Přednášky z antické filosofie*. Praha 1992
 PATOČKA, J. *Sókratés. Přednášky z antické filosofie*. Praha 1991
 POKORNÝ, J. *Dante*. Praha 1966
 RICHTER, S. *Mikuláš Koperník*. Praha 1973
 ROLLAND, R. *Empedokles z Akragantu*. Praha 1986
 ROLLAND, R. *Nesmrtelné stránky J. J. Rousseaua*. Praha 1948
 SCRUTON, R. *Kant*. Praha 1996
 SIM, S. *Derrida a konec historie*. Praha 2001
 SKINNER, Q. *Machiavelli*. Praha 1995
 SMETÁČEK, Z. *Kozák, Rádl, Hromádka*. Praha 1931
 SOKOL, J. *Mistr Eckhart a středověká mystika*. Praha 1993
 SOUSEDÍK, S. *Jan Duns Scotus – doctor subtilis a jeho čeští žáci*. Praha 1989

SVATOŠOVI, M. a M. Živá tvář Erasma Rotterdamského. Praha 1984
SVITÁK, I. Montaigne. Praha 1966
SWIEZAVSKI, S. Nový výklad sv. Tomáše. Brno 1998
VIDMANOVÁ, A. Boëthius. Poslední Říman. Praha 1982
WEHR, G. Buber. Olomouc 1995
ZŮNA, M. Francis Bacon. Praha 1970
ŽILKA, F. Jan Kalvín. Život a dílo. Praha 1909

Vybraná díla

ABÉLARD, P. Dopisy utrpení a lásky. Praha 1976
ANSELM Z CANTERBURY. Fides quaerens intellectus. Praha 1990s
ARENDTOVÁ, H. Eichmann v Jeruzalémě. Praha 1995
ARISTOTELES. Etika Nikomachova. Praha 1997
AUGUSTINUS AURELIUS. Vyznání. Praha 1929
AVICENA. Z díla. Praha 1954
BACON, F. Nová Atlantida a Eseje. Praha 1980
BĚLOHRADSKÝ, V. Mezi světy & Mezisvěty. Olomouc 1997
BERGSON, H. Vývoj tvořivý. Praha 1919
BERKELEY, G. Pojednání o základech lidského poznání. Praha 1995
BLÁHA, I. Ethika jako věda. Brno 1991
BOËTHIUS. Filosofie utěšitelka. Olomouc 1995
BOCHEŇSKI, J. M. Cesty k filosofickému myšlení. Praha 1994
BOLZANO, B. Výbor z filozofických spisů. Praha 1981
BONDY, E. Filosofické dílo. Útěcha z ontologie. Substanční a nesubstanční model v ontologii. Praha 2007
BORRADORI, G. , J. HABERMAS, J. DERRIDA. Filosofie v době teroru. Praha 2005
BRUNO, G. Dialogy. Praha 1956
BUBER, M. Problém člověka. Praha 1995
CAMPANELLA, T. Sluneční stát. Praha 1979
CAMUS, A. Mýtus o Sysifovi. Praha 1995
CARNAP, R. Problém jazyka vědy. Praha 1968
CASSIRER, E. Filosofie symbolických forem. Praha 1996
CICERO, M. T. Tusculské hovory. Praha 1976
CONDILLAC, E. Esej o původu lidského poznání. Praha 1973
ČAPEK, K. Hovory s T. G. Masarykem. Praha 1990
ČERNÝ, V. První a druhý sešit o existencialismu. Praha 1992
D'ALEMBERT. Úvod k encyklopedii. Praha 1950
DANTE, A. O jediné vládě. Praha 1942
DAVIDSON, D. Subjektivita, intersubjektivita, objektivita. Praha 2004
DENNETT, D. Druhy myslí. Praha 2004
DERRIDA, J. Politiky přátelství. Praha 1994.
DESCARTES, R. Rozprava o metodě. Praha 1992
DELEUZE, G. Bergsonismus. Praha 2006
DEWEY, J. Rekonstrukce ve filosofii. Praha 1929
DIDEROT, D. Setkání s filozofem. Praha 1984
DUBSKÝ, I. Filosof Jan Patočka. Praha 1991
ECO, U. Mysl a smysl. Praha 2000
ENGELS, F. Ludvík Feuerbach a vyústění německé klasické filosofie. Praha 1949
EPIKTÉTOS. Rukojeť. Rozpravy. Praha 1972

EPIKÚROS. Myšlenky o štěstí a mravnosti. Praha 1929
ERASMUS ROTTERDAMSKÝ. Chvála bláznivosti. Praha 1996
FEUERBACH, L. Podstata křesťanství. Praha 1954
FEYERABEND, P. Věda jako umění. Rychnov nad Kněžnou. 2004
FICHTE, J. G. Pojem vzdělance. Praha 1971
FINK, E. Oáza štěstí. Praha 1992
FLOSS, P. Příroda, člověk a společnost v díle Jana Amose Komenského. Přerov 1970
FOUCALT, M. Dějiny šílenství. Praha 1993
FROMM, E. Mít nebo být. Praha 1992
FUNDA, O. A. Znavená Evropa umírá. Praha 2000
GADAMER, H. – G. Člověk a řeč. Praha 1999
GARAUDY, R. Marxismus XX. století. Praha 1968
GEHLEN, A. Duch ve světě techniky. Praha 1972
GILSON, Ě. Bůh a filosofie. Praha 1994
GREISCH, J. Rozumět a interpretovat. Praha 1995
GRONDIN, J. Úvod do hermeneutické filosofie. Praha 1997
HAŠKOVCOVÁ, H. Thanatologie. Praha 2000
HEGEL, G. W. F. Filosofie, umění a náboženství. Praha 1943
HEIDEGGER, M. O humanismu. Praha 2000
HEJDÁNEK, L. Filosofie a víra. Praha 1990
HELVÉTIUS, C. A. Výbor z díla. Praha 1953
HERDER, J. G. Vývoj lidskosti. Praha 1941
HOBBS, T. Výbor z díla. Praha 1988
HOGENOVÁ, A. Kvalita života a tělesnosti. Praha 2002
HOLBACH, P. H. Společenský systém. Praha 1960
HONNETH, A. Sociální filosofie a postmoderní etika. Praha 1996
HORYNA, B. Druhá moderna. Bratislava 2001
HROMÁDKA, J. L. Přelom v protestantské teologii. Fragmenty etiky. Praha 1979.
HUME, D. Zkoumání lidského rozumu. Praha 1972
HUS, J. O církvi. Praha 1965
HUSSLER, E. Krize evropských věd a transcendentální fenomenologie. Praha 1972
CHELČICKÝ, P. Síť víry. Praha 1950
ISIDOR ZE SEVILY. Etymologiae/Etymologie. Praha 1998 až 2004
JAMES, W. Pragmatismus. Brno 2003
JASPERS, K. Otázka viny. Praha 2006
KALVÍN, J. Vzdělání ve víře. Praha 1953
KANT, I. K věčnému míru. Praha 1999
KIEKEGAARD, S. Bázeň a chvění. Nemoc k smrti. Praha 1993
KLÉMENS ALEXANDRIJSKÝ. Pobídka Řekům. Praha 2001
KLÍMA, L. Svět jako vědomí a nic. Praha 1990
KOHÁK, E. Kopí Dona Quijochota. Vybrané přednášky, studie a publicistické články. Doplněno esejem Dary noci. Praha 2010
KOMÁRKOVÁ, B. Původ a význam lidských práv. Praha 1990.
KOMENSKÝ, J. A. Obecná porada o nápravě věcí lidských, díl I-III. Praha 1992
KOSÍK, K. Dialektika konkrétního. Praha 1965
KRATOCHVÍL, Z. Studie o křesťanské a řecké filosofii. Praha 1994
KUHN, T. S. Struktura vědeckých revolucí. Praha 1997
LA METTRIE, J. O. Umění užívat. Praha 1966
LACROIX, J. Smysl člověka. Praha 1970
LANDSBERG, P. L. Zkušenost smrti. Praha 1990

LEIBNIZ, G. W. Monadologie a jiné práce. Praha 1980
 LENIN, V. I. Materialismus a empiriokriticismus. Praha 1945
 LÉVI-STRAUSS, C. Myšlení přírodních národů. Praha 1971
 LÉVINAS, E. Etika a nekonečno. Praha 1994
 LIESSMANN, K. P. Hodnota člověka. Filosoficko-politické eseje. Praha 2010
 LOCKE, J. Dvě pojednání o vládě. Praha 1965
 LORENZ, K. Osm smrtelných hříchů. Praha 1990
 LOTMAN, J. M. Text a kultura. Bratislava 1994
 LUCRETIUS CARUS. O přírodě. Praha 1971
 LUTHER, M. O svobodě křesťanské. Babylónské zajetí. Praha 1935
 LYOTARD, J. F. O postmodernismu. Praha 1993
 MACHIAVELLI, N. Úvahy o vládnutí a vojenství. Praha 1987
 MACHOVEC, M. Filosofie tváří tvář zániku. Brno 1998
 MARCEL, G. K filosofii naděje. Praha 1971
 MARCUS AURELIUS. Hovory k sobě. Praha 1975
 MARCUSE, H. Jendnorozměrný člověk. Praha 1991
 MARITAIN, J. Křesťanský humanismus. Praha 1947
 MARX, K. Ekonomicko-filosofické rukopisy z roku 1844. Praha 1978
 MASARYK, T. G. Ideály humanitní. Problém malého národa. Demokratism v politice. Praha 1990
 MERLEAU-PONTY, M. Svět vnímání. Praha 2008
 MILÍČ, J. z K. Poslání papeži Urbanu V. Spisek o Antikristovi. Praha 1948
 MILL, J. S. O svobodě. Praha 1913
 MONTAIGNE, M. Eseje. Praha 1995
 MONTESQUIEU, C. L. O duchu zákonů. Praha 1947
 MORE, T. Utopie. Praha 1978
 MORIN, E. Věda a svědomí. Brno 1995
 MOUNIER, E. Místo pro člověka. Praha 1948
 NEUBAUER, Z. Nový Areopág. Praha 1992
 NIETZSCHE, F. Mimo dobro a zlo. Praha 1998
 NOSKA, J. Mysl a tělo v současné analytické filosofii. Praha 1998
 ORTEGA Y GASSET, J. Úkol naší doby. Praha 1969
 PALOUSH, R. Světověk neboli 1969. Hypotéza o konci novověku, ba o konci celého eurověku a o počátku světověku. Praha 1990
 PARACELUS. Filosofie okultní. 1990
 PASCAL, B. Myšlenky. Praha 1973
 PATOČKA, J. Tři studie o Masarykovi. Praha 1991
 PECKA, D. Cesta k pravdě. Praha 1969
 PEREGRIN. Filosofie a jazyk. Praha 2003
 PEŠKOVÁ, J. Role vědomí v dějinách a jiné eseje. Praha 1998
 PETRARCA. Mé tajemství. O tajném střetu mých myšlenek. Praha 2004
 PICO DELLA MIRANDOLA, G. O důstojnosti člověka. Praha 2005
 PLATÓN. Euthyfron. Obrana Sokratova. Kriton. Praha 1994
 PLECHANOV, Příspěvky k dějinám materialismu. Praha 1950
 PLOTÍNOS. O klidu. Praha 1997
 POLÁKOVÁ, J. Filosofie dialogu. Praha 1993
 POPELOVÁ, J. Zrození filozofie. Praha 1977
 POPPER, K. R. Otevřená společnost a její nepřátelé I., II. Praha 1994.
 QUINE, W. V. O. Hledání pravdy. Praha 1994
 RÁDL, E. Útěcha z filosofie. Praha 1994

RAWLS, J. Teorie spravedlnosti. Praha 1995
 RICOEUR, P. Život, pravda, symbol. Praha 1993
 RORTY, R. Nahodilost, ironie, solidarita. Praha 1998
 ROUSSEAU, J. J. Rozpravy. Praha 1978
 RUSSELL, B. Logika, věda, filosofie a společnost. Praha 1993
 Řeční atomisté. Praha 1980
 SADE D. MAKÝZ de. Justina čili prokletí ctností. Praha 1990
 SANTAYANA, G. Eseje o filosofii, náboženství a umění. Praha 1932
 SARTRE, J. – P. Marxismus a existencialismus. Praha 1966
 SEARLE, J. R. Mysl, mozek a věda. Praha 1994
 SENECA, L. A. Výbor z listů Luciliovi. Praha 1969
 SCHELER, M. Řád lásky. Praha 1971
 SCHELLING, F. W. J. Výbor z díla. Praha 1977
 SCHILLER, F. von. Výbor z filozofických spisů. Praha 1992
 SCHOPENHAUER, A. Životní moudrost. Praha 1992
 SCHWEITZER, A. viz A. Schweitzer: Zastánce kritického myšlení a úcty k životu. Praha 1989
 SOKOL, J. Filosofická antropologie. Člověk jako osoba. Praha 2002
 SOUSEDÍK, S. Jsoucnost a bytí. Úvod do četby sv. Tomáše Akvinského. Praha 1992
 STEINER, R. Filosofie svobody. Praha 1991
 SPENCER, H. Filosofie souborná. Praha 1901
 SPINOZA, B. Etika. Praha 1977
 SVITÁK, I. Epochální iluze. Bratislava 1992
 ŠMAJS, J. Kultura proti přírodě. Brno 1994
 TEILHARD DE CHARDIN, P. Vesmír a lidstvo. Praha 1990
 TERTULLIANUS. Apologetikum – obrana křesťanů. Praha 1987
 THEOPHRASTOS. Povahopisy. Praha 1925
 TILLICH, P. Biblické náboženství a ontologie. Výbor ze studií, esejů a kázání. Praha 1990
 TOMÁŠ AKVINSKÝ. Summa proti pohanům. Olomouc 1992-3
 TONDL, L. Půl století poté. Pohledy na problémy sémantiky a sémiotiky v posledních desetiletích. Praha 2006
 TUGENDHAT, E., V. WOLF. Logicko-sémantická propedeutika. Praha 1997
 VOLTAIRE. Výbor z díla. Praha 1978
 WEIZSÄCKER, C. F. Člověk ve svých dějinách. Praha 1993
 WITTGENSTEIN, L. Tractatus logico-philosophicus. Praha 1993
 ZWINGLI. Počet z víry a Výklad víry. Praha 1953

Poznámky:

